

Onko luomu hyväksi terveydelle

Jaakko Nuutila

Tutkimuskoordinaattori

LUOMUINSTITUUTTI

Luomuinstituutin tehtävänä on
tukea toiminnallaan
kotimaisen luomutuotannon vahvistumista
koko elintarvikeketjussa.

Esityksen sisältö

- Terveellisyys ja muut laatutekijät
- Ravitsemuksellinen laatu
- Terveellisyyden määritelmä
- Turvallisuus
- Mielensterveys

Terveellisyys ja muut laatutekijät

- Terveellisyys liitettiin positiivisessa mielessä luomuun
  - 44 vertaisarvioitua tutkimusta n. 70 000 kuluttajaa
- Turvallisuus
- Ekologisuus
- Terveellisyys
- Eettisyys
- Maku

Ravitsemuksellinen laatu 1(2)

- Mediassa paljon esillä
- ”Tilastollisia eroja luomun hyväksi ainoastaan fosforissa” Smith-Spangler 2012
- ”Tilastollisia eroja luomun hyväksi työssä (alhaisempi), magnesiumissa, sinkissä, fosforissa, fenoleissa, flavonoideissa, sokereissa ja rasvahappokoostumuksessa” Dangour 2009

Ravintoaine	{{711 Dangour,A. 2009}}	{{786 SmithSpangler, C. 2012}}	{{441 Matt,D. 2011}}
Typpi	korkeampi tavanomaisessa (kasvit) korkeampi luomussa (eläimet)		
C-vitamiini	ei eroa	ei eroa	korkeampi luomussa
E-vitamiini			korkeampi luomussa (maidossa)
Fenoliset yhdisteet	ei eroa	ei eroa	korkeampi luomussa
Magnesium	ei eroa	ei eroa	
Kalsium	ei eroa	ei eroa	
Fosfori	korkeampi luomussa	korkeampi luomussa	
Kalium	ei eroa	ei eroa	
Sinkki	ei eroa		
Liukoiset kiinteät aineet	ei eroa		
Titrattava happopitoisuus	korkeampi luomussa		
Kupari	ei eroa		
Antioksidantit			korkeampi luomussa (maidossa)
Flavonoidit	ei eroa	ei eroa	korkeampi luomussa
Kversetiini		ei eroa	
Kamferoli		ei eroa	
Linolihappopitoisuus	ei eroa	ei eroa	korkeampi luomussa (ei voi yleistää)
Sokerit	ei eroa		korkeampi luomussa
Nitraatit	ei eroa		
Mangaani	ei eroa		
Tuhka	ei eroa		
Kuiva-aine / kuitu	ei eroa	ei eroa	korkeampi luomussa
Proteiinit	ei eroa	ei eroa	korkeampi tavanomaisessa (viljassa)
Natrium	ei eroa		
Hiihihdraatti	ei eroa		
Beta-karoteeni	ei eroa	ei eroa	korkeampi luomussa
Alfa tokoferoli		ei eroa	
Karotenoidit			korkeampi tavanomaisessa
Rikki	ei eroa		
Konjugoitu linolihappo			korkeampi luomussa
Omega 3 rasvahapot			korkeampi luomussa
Tyydyttyneet rasvahapot	ei eroa		korkeampi tavanomaisessa
Monitydyttymättömät rasvahapot	ei eroa		korkeampi luomussa
Rasvahapot, määrittämättömät	ei mahdollista analyysyä		

**AINEISTON VÄÄRÄÄ TULKINTAA
VANHENTUNEITA MENETELMIÄ TUTKIMUKSISSA**

Ravitsemuksellinen laatu 2(2)

- Kasvikunnan tuotteissa
  - Kuiva-aine
  - C-vitamiini
  - Fosfori
  - Antioksidantit
  - Sokeria

  - Vähemmän nitraattia
  - Valkuaisaine alaisempi, mutta parempi (vilja)

  - Hiilihydraatit sama
- Eläinkunnan tuotteissa
  - Monitydyttymättömät rasvahapot
  - Omega 3 rasvahapot

  - Vähemmän tyydyttyneitä rasvahappoja

  - pH alaisempi

Terveellisuuden määritelmä

- Ei tieteellinen >kansantajuinen
- ” Terveys on täydellisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tila, eikä pelkästään sairauden tai heikkouden poissaolo” WHO 1948
- ”terveyttä ylläpitävä tai edistävä”
Suomen sivistyssanakirja
  - ”epäterveellinen”
- ”Ruokavalio, joka ylläpitää terveyttä ja ehkäisee sairauksien syntyä” Mutanen 2012
- ”Sairauksia ja terveysongelmia ehkäisevää eikä terveyttä ja toimintakykyä edistävää” Puska 2012

terveyttä ylläpitävien ja sitä edistävien ruokien nauttimista (ravitsevuus)
ja sitä edistävien ruokien välttämistä (turvallisuus)

Elintarviketurvallisuus

- Jäämät
  - Torjunta-aine
  - Lääke
  - Raskasmetalli
- Kontaminantit
  - Bakteerit (antibioottiresistentit)
  - Mykotoksiinit
- Muuntogeenit
- Lisäaineet

Mielenterveys

- Eettisyys
  - Tieto siitä, että on tehnyt oikean valinnan
  - Toisista välittäminen
- Maku
  - Maun tuoma nautinto
- Kyseessä on aina arvovalinta

